

Sygn. akt II Cz 260/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Starosta

Sędziowie: SO Wojciech Borodziuk

SO Tomasz Adamski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko Powiatowi S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie o kosztach zawarte w punkcie 2 (drugim) wyroku zaocznego

Sądu Rejonowego w Świeciu, VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w

Tucholi z dnia 5 lutego 2014 roku, sygn. akt VI C 1519/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

II Cz 260/14

UZASADNIENIE

Powód w dniu 17 listopada 2013 roku skierował do Sądu trzy pozwy o zapłatę przeciwko pozwanemu, w tym dwa pozwy, w których wartość przedmiotu sprawy wynosiła 1.503 zł oraz jeden pozew o wartości przedmiotu sporu w kwocie 503 zł. We wszystkich sprawach powód dochodził od pozwanego zwrotu nienależnie pobranych opłat z tytułu wydania karty pojazdów sprawdzonych po raz pierwszy z innego kraju Unii Europejskiej po wejściu Polski do Unii w dniu 1 maja 2004 roku, na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 roku w sprawie określenia wysokości opłat za wydanie karty pojazdu.

Sprawy zostały zarejestrowane pod sygnaturami od VIC 1519/13 do VIC 1521/13. Następnie na podstawie art. 219 k.p.c. zarządzeniem z dnia 29 listopada 2013 roku sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania i orzekania do sprawy pod sygn. VI C 1519/13, z uwagi na tożsamość stron oraz roszczeń.

Sąd Rejonowy w Świeciu - VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Tucholi w sprawie z powództwa K. S. przeciwko Powiatowi S. o zapłatę:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.509 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 3.500 zł od dnia 11.10.2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 9 zł od dnia 17.11.2013 roku do dnia zapłaty;
2. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 833 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 651 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

W zakresie orzeczenia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał, że na powyższą kwotę złożyły się koszty sądowe poniesione przez powoda w każdej z połączonych spraw w wysokości łącznej 182 zł, koszty opłacenia pełnomocnictw w wysokości 51 zł oraz kwota 600 zł jako wynagrodzenie należne pełnomocnikowi powoda.

Sąd Rejonowy zważył, że podstawą takiego rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa stanowi art. 102 k.p.c. w zw. z art. 98 §§ 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie

z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd Rejonowy bowiem stwierdził, że zasądzenie na rzecz powoda wynagrodzenia pełnomocnika procesowego za każdą z połączonych spraw stanowiłoby w ocenie Sądu nadużycie prawa. Nie do zaakceptowania przez Sąd jest bowiem sytuacja, w której pełnomocnik powoda w wyniku sztucznego rozdzielenia spraw ewidentnie nadających się do wniesienia w jednym pozwie, uzyskuje za każdą z nich wynagrodzenie zgodnie ze stawkami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Żaden bowiem z wniesionych pozwów w połączonych sprawach nie wymagał znacznego nakładu pracy pełnomocnika, a uzasadnienie faktyczne i prawne zgłoszonego roszczenia jest tożsame, skutkiem czego możliwym staje się stwierdzenie, że pozwy stanowią kopie. Żadna z połączonych spraw nie wymagała przeprowadzenia odrębnego, trudnego postępowania dowodowego, a nawet obecności pełnomocnika na rozprawie.

W tej sytuacji, gdy pozwanym jest Powiat S., który z przyczyn niezależnych od niego, a wynikających z błędów w poprzednio obowiązujących aktach prawnych, zobowiązany jest obecnie do zwrotu pobranych opłat za karty pojazdów, w ocenie Sądu Rejonowego uznać należało, że podejmowanie tą metodą przez profesjonalnych pełnomocników procesowych próby „wzbogacenia się” za niedopuszczalne i nieakceptowalne społecznie.

Postanowienie Sądu Rejonowego w punkcie 2 dotyczącym kosztów procesu, zaskarżył zażaleniem powód, zarzucając naruszenie §6 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Wskazując na powyższe wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1613 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwoty 1.380 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

Pozwany nie zajął stanowiska w przedmiocie zażalenia powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie jest zasadne. Przystępując do rozpoznania zażalenia Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że połączenie - na podstawie art. 219 k.p.c. - kilku oddzielnych spraw w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia jest zabiegiem technicznym, który nie prowadzi do powstania jednej nowej sprawy, nie pozbawia połączonych spraw ich odrębności i nie zmienia faktu, że łącznie rozpoznawane i rozstrzygane sprawy są nadal samodzielnymi sprawami. W konsekwencji, w razie połączenia przez sąd kilku spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, zwrot kosztów procesu przysługuje stronie odrębnie w każdej z połączonych spraw.

Powyższe stanowisko uznać należy za utrwalone w orzecznictwie, na co wskazał Sąd Najwyższy w swoim postanowieniu z dnia 03.02.2012 roku w sprawie I CZ 164/11 (publ. Lex nr 1254636)

Z powyższego wynika, że skoro Sąd Rejonowy w celu wspólnego rozpoznania połączył 3 sprawy, skierowane przeciwko temu samemu pozwanemu i oparte na tej samej podstawie faktycznej i prawnej (zwrot nienależnie pobranych opłat za wydanie kart pojazdu), to pomimo tego technicznego połączenia sprawy nie utraciły swojego odrębnego bytu i charakteru.

W konsekwencji skoro połączone sprawy zachowują odrębność, wartość przedmiotu sporu i odpowiednio wysokość wynagrodzenia według stawki minimalnej zastępującego powoda w każdej z połączonych spraw radcy prawnego, powinna być obliczona według §6 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Jednocześnie Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że orzekając o kosztach procesu łącznie we wszystkich połączonych sprawach istnieje podstawa do zastosowania art. 102 k.p.c. z uwagi na zaistnienie szczególnie uzasadnionego wypadku.

Jak prawidłowo podkreślił Sąd Rejonowy, profesjonalny pełnomocnik powoda w wyniku sztucznego rozdzielania spraw ewidentnie nadających się do wniesienia w jednym pozwie, miałyby uzyskać za każdą z nich wynagrodzenie zgodnie ze stawkami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Żaden z

wniesionych pozwów w połączonych sprawach nie wymagał znacznego nakładu pracy pełnomocnika, a uzasadnienie faktyczne i prawne zgłoszonego roszczenia jest tożsame, skutkiem czego możliwym staje się stwierdzenie, że pozwy stanowią kopie. Żadna z połączonych spraw nie wymagała przeprowadzenia odrębnego, trudnego postępowania dowodowego, a nawet obecności pełnomocnika na rozprawie.

W takiej sytuacji z uwagi na ten szczególnie procesowy charakter sztucznego rozdzielania spraw, zamiast połączenia ich w jednym pozwie, pełnomocnik powoda -radca prawny uzyskać miałyby ewidentną korzyść w postaci zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, które pozostawałyby w sprzeczności z obowiązkiem zwrotu stronie przegranej kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia prawa w rozumieniu art. 98 §§1 i 3 k.p.c.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12.10.2012 roku, sygn. IV CZ 69/12 (publ. Lex nr 1232622), przepis art. 102 k.p.c. zawiera uprawnienie o charakterze czysto dyskrecyjnym. Wprawdzie kwestia trafności i zasadności skorzystania z tego uprawnienia, co do zasady może być objęta kontrolą sądu wyższego rzędu, niemniej jednak ewentualna zmiana zaskarżonego orzeczenia o kosztach powinna być tylko wyjątkowa. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w innych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2011 r., IV CZ 136/10, z dnia 11 maja 2011 r., I CZ 34/11, z dnia 19 października 2011 r., II CZ 68/11 i z dnia 9 lutego 2012 r., III CZ2/12, niepubl.).

Przenosząc powyższe stanowisko na grunt rozpoznanej sprawy, Sąd Okręgowy wyraża stanowisko, że z uwagi na zaistnienie wypadku szczególnie uzasadnionego, Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował do orzeczenia o kosztach procesu we wszystkich połączonych sprawach art. 102 k.p.c, a podniesione w zażaleniu argumenty nie mogą prowadzić do zmiany trafności takiego rozstrzygnięcia.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. oddalił zażalenie jako niezasadne.